

НАЙДАВНІШІ РУКОПИСНІ КНИГИ РУСИ-УКРАЇНИ - УКРАЇНСЬКА СЕРЕДНЬОВІЧНА ЛІТЕРАТУРА XI-XV ст. - ДАВНЯ ЛІТЕРАТУРА

Остромирове
Євангеліє
Пересопницьке
Євангеліє

Виконала
Заграфова Олена Миколаївна

НАЙДАВНІШІ РУКОПИСНІ КНИГИ РУСИ-УКРАЇНИ - УКРАЇНСЬКА СЕРЕДНЬОВІЧНА ЛІТЕРАТУРА XI-XV ст. - ДАВНЯ ЛІТЕРАТУРА

- Коли ж виникли найдавніші рукописні книги? Вони були створені на українських землях і дійшли до нас, розпочинаючи своє літочислення із середини X ст. Із запровадженням християнства в Русі-Україні (988) пожвавився розвиток торгівлі, ремесел, зовнішньої політики й культури, що й спричинило розвиток писемності.

**Остромирове
Євангеліє**

**Пересопницьке
Євангеліє**

Остромирове Євангеліє

- Остроми́рове Єва́нгеліє — одна з найвидатніших пам'яток старослов'янського письменства в давньоруській редакції, до виявлення в 2000 році Новгородського кодексу вважалася найдавнішою книгою, яка була створена на Русі. «Остромирове Євангеліє» містить євангельські читання для неділі і свят. Переписане 1056—1057 рр. з староболгарського оригіналу, як гадають, у Києві дияконом Григорієм для новгородського посадника Остромира, який в написі книги названий «близьким» родичем князя Ізяслава Ярославича (по гіпотезі Анжея Поппе, згадана в написі дружина Остромира Феофана могла бути донькою Володимира Святославича та Ганни Візантійської).

ДРУГОУЛИВ
УВАЖАЮЩА
ИЛИКОЮ
СКИДНУТ
СЛУЖИША
КОТОРИМ
ВЕЛАЮЩИНА . КТО
ВУСНАНУВШИИ КТО

...
...
...
...
...
...
...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...
...

ԱՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԵՂԵՍ Է
ՏԻՆՆԵՐ Ի ՓՈԹՅՈՒՄԻ

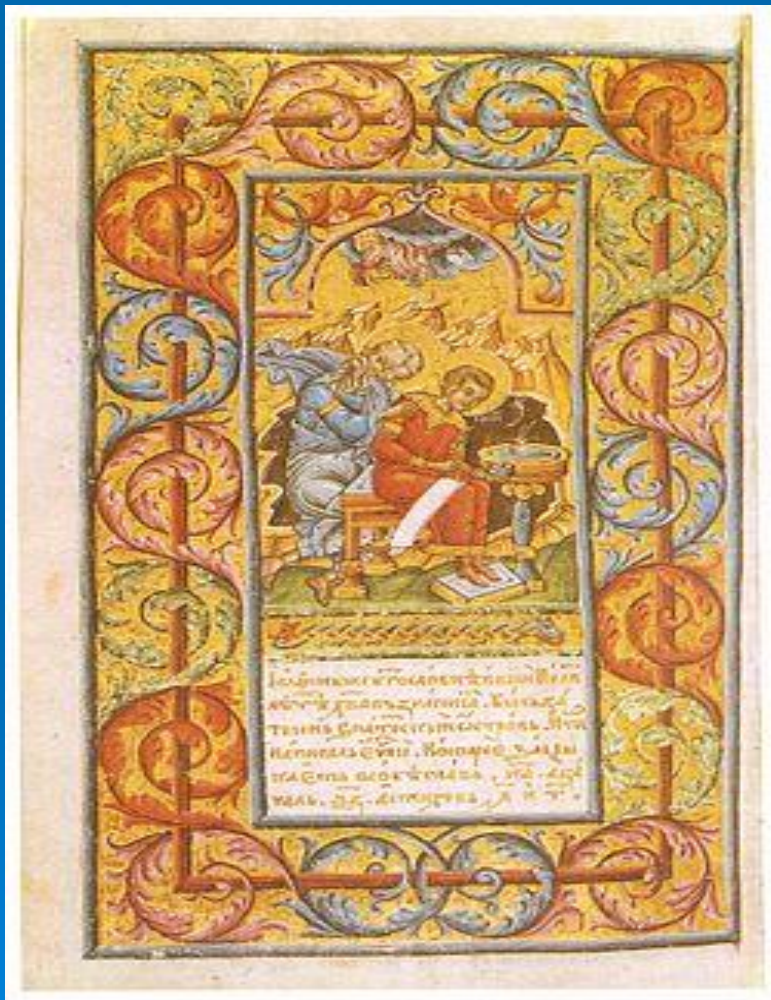
Եւրոպայի ԱԿ

Пересопницьке Євангеліє

- Пересопницьке Євангеліє — визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI століття. Один із перших українських перекладів канонічного тексту Четвероєвангелія. Один із символів української нації.
- Появу книги фундувала волинська княгиня Анастасія Юріївна Заславська (Гольшанська Дубровицька)[1].
- Відомо, що над перекладом і переписуванням євангелія працював Михайло Василієвич зі Сянока (Лемківщина). Крім нього, в записі до книги згадується ще архимандрит Пересопницького монастиря Григорій, щоправда його роль у створенні книги залишається нез'ясованою.
- Роботу над Євангелієм розпочали 15 серпня 1556 р. у Свято-Троїцькому монастирі (Заслав на Волині, нині місто Ізяслав Хмельницької області), завершили — 29 серпня 1561 р. в Пересопницькому монастирі (тепер Рівненський район Рівненської обл.)[2][3].

Матеріал, виконання

Важливим аспектом цінності книги є художнє оформлення. Її орнаментация, створена в народному українському стилі, розміщення тексту, виписування кожної літери чітким гарним уставом свідчить про високий рівень майстерності українських переписувачів.

Євангеліє написано пізнім уставом на пергаменті чорним чорнилом і циноброю (червоною фарбою). У рукописі є ще «дробне» письмо, яким виписані всі приписки, післямови тощо.

У 2011 р. мистецтвознавець та художник Лев Скоп у своїй монографії [4], приписав авторство мініатюр і орнаментального оздоблення «Пересопницького Євангелія» майстра Федуска зі Самбора[5].

Доля книги

З часу свого завершення пам'ятка зберігалася в Пересопницькому монастирі. З 1600 р. до 1701 р. історія її побутування невідома. 17 квітня 1701 р. гетьман України Іван Мазепа подарував її Переяславському кафедральному собору. З 1799 р. зберігалася в бібліотеці Переяславської семінарії, згодом — у Полтавській семінарії, в Полтавському історико-краєзнавчому музеї, в заповіднику «Києво-Печерська лавра». З 24 грудня 1948 року — у відділі (тепер інституті) рукопису Бібліотеки АН УРСР (нині Національна бібліотека України ім. В. Вернадського), де й зберігається тепер.